

مرکز مجاز نام صادق

اصول الفقه (مباحث الفاظ)

مشتق ۷

جلسه ۴۶

استاد جیدی

استعمال مشتق به لحاظ حال تلبس، حقیقت است.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

نکته: مشتقاتی که در محل نزاع اند، تماما از زمره اسامی هستند که هیچ دلالتی بر زمان ندارند حتی اسم فاعل و اسم مفعول؛ مشتق به لحاظ حال تلبس به مبدأ، حقیقت است؛ مانند اینکه گفته شود: سعید عالم بود یا عالم خواهد شد، چنین اطلاقی بدون شک حقیقت است.

اشکال: در این صورت، معنای نزاع چیست که اطلاق مشتق بر چیزی که تلبس آن منقضی شده آیا حقیقت است یا مجاز؟

پاسخ:

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

اقسام حال: حال استعمال (حال اسناد)، حال تلبس و حال نطق. حال نطق و اسناد، غالبا یک حالت می باشد. اشکال در صورتی بوجود می آید که تلبس به مبدأ منقضی شده و در عین حال می خواهیم مشتق را بر ذاتی که فعلا متلبس نیست، اطلاق کنیم؛ یعنی اطلاق مشتق بر ذات، به لحاظ حال نسبت و اسناد باشد.

نتیجه

۱. اطلاق مشتق به لحاظ حال تلبس، به طور مطلق حقیقت است؛ چه به لحاظ گذشته باشد، چه حال و آینده.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

۲. اطلاق مشتق بر ذات فعلا و به لحاظ حال نسبت و اسناد اطلاقی مجازی است و این مجاز به علاقه اول یا مشارفت می باشد.

۳. اطلاق مشتق بر ذات فعلا به این دلیل که در گذشته متصف به مبدأ بوده محل اختلاف و نزاع است.